

ÉÉN
STERK
SOCIAAL
DUURZAAM
LIMBURG

Ludwig Vandenhove

Dé troef van onze mooie provincie is de natuur. We hebben ons klimaatbeleid verbreed met het thema **klimaatadaptatie** en zullen hierrond dan ook concrete acties ondernemen. De nieuwe **omgevingsvergunning** is volledig van toepassing. Het provinciebestuur zal de Limburgse steden en gemeenten breed ondersteunen op het vlak van milieuthema's. Het **Provinciaal Natuurcentrum** start met vier grote nieuwe projecten voor gemeenten, onderwijs en natuurvrijwilligers. In het **Provinciedomein Nieuwenhoven** starten we met de bouw van het nieuwe Bezoekerscentrum.

LUDWIG VANDENHOVE

Klimaat, milieu en biodiversiteit	29
1 ONDERSTEUNING GEMEENTEN EN STEDEN	29
2 KLIMAAT	29
3 DUURZAAM BOUWEN	31
4 MILIEU.....	32
5 OMGEVINGSVERGUNNING	32
6 BOSGROEP LIMBURG.....	33
7 REGIONALE LANDSCHAPPEN.....	34
Dierenwelzijn	35
Het Provinciaal Natuurcentrum (PNC)	37
1 EDUCATIE.....	37
1.1 Nieuwe subsidie voor vergroening van schooldomeinen.....	37
1.2 Nieuw bezoekerscentrum Nieuwenhoven	37
1.3 Educatie voor duurzame ontwikkeling (EDO) dichter bij de scholen en burgers.....	38
2 CITIZEN SCIENCE.....	38
3 BIODIVERSITEIT	38
3.1 Gemeentelijke natuurrapporten	38
3.2 Netwerk natuuronderzoek.....	40
3.3 Bermen	40
3.4 De Wijers	40
Water	41
1 WATER IN EEN OPEN, MULTIFUNCTIONELE RUIMTE ...	41
2 BLIJVENDE STRIJD TEGEN OVERSTROMINGEN	41
3 AANDACHT VOOR NATUURINRICHTING EN "OPEN" WATERLOPEN	43
4 INFORMEREN, MAAR OOK CONTROLEREN	43
Provinciedomein Nieuwenhoven	44
1 NIEUW BEZOEKERSCENTRUM	44
Veiligheid	47
1 DIEFSTAL IN WONINGEN – 1 DAG NIET	47
2 FIETSDIEFSTAL	47
3 SENIOREN EN VEILIGHEID	47
4 BURENBEMIDDELING	48
5 BUURTINFORMATIENETWERKEN.....	48
6 GEMEENTELIJKE ADMINISTRatieve SANCTIES (GAS)	48
PLOT	49
1 KWALITEITSVOLLE EN BETAALBARE OPLEIDINGEN DIE TEGEMOETKOMEN AAN DE VRAAG VAN HET WERKVELD	49
2 UITBOUW OEFENINFRASTRUCTUUR.....	49
3 SPECIALISATIE	51
4 VERBREIDING ACTIVITEITEN	51
Personeelsbeleid	52
De (niet-)confessionele geloofsgemeenschappen ..	54
1 BEHOEFTE AAN INFORMATIE EN ONDERSTEUNING OP MAAT	54
2 BLIJVENDE FOCUS OP CORRECTE EN TRANSPARANTE WERKING	55

BELEIDSDOMEIN

Klimaat, milieu en biodiversiteit

In 2018 wordt het provinciebestuur voor de overgebleven bevoegdheden, nog meer dan vroeger, het streekbestuur dat samen met gemeenten en steden en met de hulp van partners, bovenlokale initiatieven kan nemen en projecten kan realiseren.

In 2017 heeft het provinciebestuur de belangrijke beslissing genomen om het klimaatbeleid te verbreden naar het thema klimaatadaptatie. We spelen hiermee in op het nieuwe Burgemeestersconvenant.

De nieuwe Omgevingsvergunning zal na een moeizame start wellicht in 2018 volledig van toepassing zijn. Voor de meeste gemeenten en steden wordt dit een grote aanpassing en verandering.

1 ONDERSTEUNING GEMEENTEN EN STEDEN

De ondersteuning van de Limburgse gemeenten is meer dan ooit essentieel. Onze gemeenten en steden krijgen steeds meer bevoegdheden en hebben het moeilijk om al deze verantwoordelijkheden om te zetten in concreet beleid, zeker omdat er meestal geen extra financiële middelen en extra personeel tegenover staan. Onze ondersteuning is breed, maar tegelijkertijd steeds meer op maat. Via de regionale overleggroepen wordt indien nodig ook thematisch gewerkt. We blijven de gemeenten en steden informeren over de nieuwe Omgevingsvergunning en bieden hen de mogelijkheid om informatie en ervaring uit te wisselen.

2 KLIMAAT

Klimaat is en blijft voor de provincie Limburg een belangrijk thema. De uitdaging is dan ook groot. Nu al laat de klimaatwijziging zich voelen. Onze samenleving krijgt immers stilaan te maken met extreme weerfenomenen: hevige neerslag wisselt af met lange droge periodes. Het provinciebestuur nam in 2017 dan ook de formele beslissing om klimaatadaptatie als belangrijk luik toe te voegen aan het huidige klimaatbeleid. Alle provinciale diensten willen hier samen werk van maken. Klimaatadaptatie en de noodzakelijke ambitieuze mitigatiedoelstellingen vragen om een geïntegreerde gebiedsgerichte aanpak.

We helpen de gemeenten en steden met de verplichtingen van het nieuwe Europese Burgemeestersconvenant en dus ook rond het thema klimaatadaptatie. Een nieuwe handleiding helpt de gemeenten om de eigen engagementen uit te voeren en een nieuwe brochure met voorbeeldprojecten zorgt voor inspiratie voor eigen gemeentelijke projecten. Ook in 2018

maken we voor elke gemeente een klimaatrapport dat wordt aangevuld met nieuwe beschikbare informatie.

De Limburger op zich doet het goed, zeker in en om de eigen woning. Maar we stellen vast dat de uitstoot van de bedrijven en de dienstensector (kantoren, ziekenhuizen, diverse instellingen ...) eerder stijgt dan daalt. Samen met onze partners onderzoeken we of voor deze sectoren een project uitgewerkt kan worden. De bedoeling is om gezamenlijk advies te geven rond energiebesparing in kantoren en aanverwante gebouwen. We gaan ook na of er een Energy Service Company (ESCO)-aanbod voor deze sector kan worden gedaan.

3 DUURZAAM BOUWEN

De structurele samenwerking met het provinciale Steunpunt Duurzaam Bouwen, de vzw Steunpunt Opbouwwerk (Stebo) en de vzw Duurzaam Bouwen Limburg (Dubolimburg) is essentieel voor de realisatie van het provinciale klimaatbeleid. De provincie Limburg blijft het steunpunt actief steunen en stimuleert de samenwerking met de partners van de vzw Dubolimburg. De samenwerking met alle relevante actoren uit de bouwsector is erg belangrijk om de impact van de werking te versterken.

De campagne “Limburg Renoveert” wordt voortgezet. De gemeenten kunnen met de hulp van de vzw Stebo en de vzw Dubolimburg onder meer nieuwe projecten wijkrenovatie of renovatie van appartementsgebouwen starten. We werken hiervoor ook samen met Infrac in het kader van de Vlaamse initiatieven “BENOVatiecoaches” en “Burenpremie”. Hopelijk zal de samenwerking met Infrac even soepel kunnen blijven verlopen na de fusie met Eandis. We steunen de vzw Dubolimburg met de lancering van intensieve renovatiebegeleiding voor alle Limburgers. Door de hogere klimaatambities zijn er bijkomende inspanningen nodig (en dus ook een grotere impact) op het vlak van woningrenovatie. De vzw Dubolimburg zal initiatieven uitwerken rond het nieuwe thema adaptatie, bijvoorbeeld rond groendaken en duurzaam watergebruik. Individuele overtuiging en begeleiding blijven essentiële elementen bij “Limburg Renoveert”.

De Limburgse renovatielening DuwolimPlus wordt voortgezet en is afgestemd op de gewijzigde Vlaamse energielening. Het concept en de financiering van de renovatielening worden aangepast om de lening voort te zetten na het aflopen van het Strategisch Plan voor Limburg in het Kwadraat (SALK).

Belangrijk is ook het sociale aspect van duurzaam bouwen en renoveren. Samen met de vzw Dubolimburg, de provinciale dienst Wonen en andere partners hebben we aandacht voor energiearmoede en de betaalbaarheid van wonen en renoveren.

4 MILIEU

De provincie blijft de gemeenten ondersteunen inzake een aantal algemene milieuthema's (hinder, bestrijdingsmiddelen, afval, plasticafval bij carnaval, ...). Partners worden ingeschakeld voor concreet advies en begeleiding en bepaalde organisaties krijgen steun voor specifieke projecten.

Via het inzetten op het provinciaal ondersteunen van de Gemeentelijke Administratieve Sancties (GAS)-ambtenaren willen we vanuit de provincie eveneens inzetten op meer handhaving.

We blijven samenwerken met de vzw Centrum Duurzaam Groen en steunen hun werking financieel. De vzw Centrum Duurzaam Groen adviseert de gemeenten bij de afbouw van het gebruik van bestrijdingsmiddelen en het onkruidarm aanleggen en onderhouden van het openbaar domein en groen.

De vzw Centrum Duurzaam Groen organiseert samen met de provincie het Platform Openbaar Groen, waar gemeentelijke (groen)ambtenaren terechtkunnen voor vorming en uitwisselen van ervaringen rond specifieke thema's.

We coördineren en steunen lokale initiatieven inzake circulaire economie, onder andere via het subsidiereglement voor kleinschalige initiatieven, circulaire en deeleconomie. Bovendien ondersteunen we de uitwisseling en kennisopbouw van de Limburgse Repair Cafés. Onlangs was er de Week van de Circulaire Economie en Festival Retour.

Wat betreft de LimbU, de alternatieve Limburgse munt voor de Limburgse gemeentebesturen, zal er gestart worden met een aantal proefprojecten. Ook wordt bekeken hoe het project van de LimbU maximaal kan ingeschakeld worden in het Limburgse verhaal in verband met smart cities.

5 OMGEVINGSVERGUNNING

Op donderdag 23 februari 2017 trad de Omgevingsvergunning volledig in werking voor de provincies, waarbij een grondige hervorming van het vergunningenlandschap werd gerealiseerd. De Omgevingsvergunning impliceert een geïntegreerd vergunningsproces zodra een project zowel stedenbouwkundige handelingen als de exploitatie van ingedeelde inrichtingen of activiteiten omvat en die aspecten onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Een verdere integratie volgt (in principe) in 2018 met de socio-economische vergunning en de natuurvergunning.

Met de invoering van de Omgevingsvergunning werd ook de reeds langer aangekondigde digitalisering een feit. Voor Vlaanderen en de provincies ging de verplichte digitale indiening via het Vlaamse Omgevingsloket onmiddellijk van start. Gemeenten kregen de mo-

gelijkheid om uitstel te vragen, aanvankelijk tot 1 juni 2017, later verlengd tot 1 januari 2018. Zal deze nieuwe timing haalbaar blijken?

Van meet af aan bleek het Vlaamse Omgevingsloket onvoldoende performant te zijn. Technische problemen in de implementatie van het Vlaamse Omgevingsloket en de toepassing van het uitwisselingsplatform staan momenteel een vlotte afhandeling van dossiers in de weg. Heel wat technische “tijdelijke” richtlijnen werden door Vlaanderen aanvullend uitgevaardigd voor het samenstellen, indienen en behandelen van een dossier. Intussen werkt Vlaanderen verder aan de ontwikkeling van het loket en is het wachten op een volgende release die alle gemelde problemen zou oplossen.

6 BOSGROEP LIMBURG

De fusie van vijf Limburgse Bosgroepen naar één sterke vzw Bosgroep Limburg is een feit. Samen met de nieuwe Raad van Bestuur wordt er naar de toekomst gekeken door een nieuw actieplan voor de komende jaren op te maken. Een kwaliteitsvolle dienstverlening aan kleine(re) privéboseigenaren blijft de corebusiness van de vzw Bosgroep Limburg. Daarbij wordt de regionale verankering maximaal behouden.

Hoewel de leden er weinig of niets van merken, gaf deze eenmaking de gelegenheid tot het herbekijken van de interne werking. Daarnaast zal de vzw Bosgroep Limburg meer inzetten op communicatie. Ook al is het nodig voor de ontwikkeling van de natuur dat er regelmatig bomen gekapt worden, de burger begrijpt dat niet altijd. Bosbeheer en de daarbij behorende beheerwerken dichterbij de burger brengen, is dan ook een prioriteit. Door draagvlakverbreding wordt gezorgd voor meer begrip en respect voor het bos, de (privé-)beheerder, recreanten, omwonenden, de bosarbeiders en het personeel van de vzw Bosgroep Limburg.

De vzw Bosgroep Limburg en de Regionale Landschappen zetten hun gezamenlijke opdracht verder om bebossingsprojecten te realiseren. Want meer bos is nodig in ons bosarm Vlaanderen. Niet enkel omwille van economische of ecologische redenen, maar ook voor ontspanning, gezondheid, educatie, klimaat en grondstof van duurzame energie.

Na enkele geslaagde proefprojecten van de vzw Bosgroep Limburg om gemeentebos te beheren, wordt de dienstverlening naar deze nieuwe doelgroep verder kenbaar gemaakt en uitgewerkt. Ook in 2018 wordt de samenwerking met uiteenlopende partners verder uitgebouwd om de kwaliteit van de dienstverlening te verhogen en om de Limburger een nog beter biodiversiteits- en landschapsbeheer aan te bieden. Deze operatie verloopt in overleg met het Agentschap van Natuur en Bos (ANB) van de Vlaamse Gemeenschap.

7 REGIONALE LANDSCHAPPEN

Via de drie Regionale Landschappen (Kempen en Maasland, Lage Kempen en Haspengouw en Voeren) zorgen we dat ons natuur- en landschapsbeleid een duidelijke uitvoering op het terrein krijgt. Zo realiseren ze mee de Europese en Vlaamse natuurdoelen.

Daar stopt hun werking niet: in het landschap creëren ze een breed draagvlak tussen de groepen in de OPEN ruimte, zodat burgers de kans krijgen er maximaal van te genieten, met respect voor de natuurwaarden. De provincie Limburg laat dan ook niet na, hoofdzakelijk via het Provinciaal Natuurcentrum (PNC), de Regionale Landschappen te betrekken bij de acties en campagnes die ze in de natuur en het landschap lanceert.

Samen met de regionale landschappen, de Universiteit Hasselt en Happy Aging wil de provincie Limburg de relevante actoren rond natuur en gezondheid in Limburg samenbrengen onder de noemer Limburg 3.0 - Groen Gezond Gelinkt en onderzoeken welke opportuniteiten en projecten er kunnen opgezet worden die de gezondheid van onze samenleving kunnen verbeteren.

Ook in 2018 zal de ondersteuning aan de werking van de Regionale Landschappen voortgezet worden. Met respect voor autonomie en de regionale eigenheid zullen we de inhoudelijke en communicatieve samenwerking tussen de drie Regionale Landschappen blijven trachten te versterken. Met hetzelfde personeel meer en beter doen door geen dubbelwerk te doen.

BELEIDSDOMEIN

Dierenwelzijn

In de Provinciale Adviesraad Dierenwelzijn (PAD) vindt overleg en kennis- en ervaringsuitwisseling plaats met de verschillende sectorpartners. Asielmedewerkers kunnen doorlopend opleidingen volgen.

Gemeenten zullen ook in 2018 ondersteuning blijven krijgen via het provinciale opvangplan voor rondlopende dieren. Hun vragen worden beantwoord en eventueel worden zij doorverwezen. Ook vorming en jaarlijkse evenementen rond dierenwelzijn blijven een feit. Als lid van de interlokale vereniging Opvanggebied Oost-Limburg wordt de zoektocht naar een partnerorganisatie in dit opvanggebied begeleid.

De dierenasielen kunnen blijven rekenen op investeringssubsidies, zodat Limburg over een gebiedsdekkend netwerk beschikt. Zo kunnen de asielen een kwaliteitsvolle dienstverlening bieden aan de gemeenten. Dit via overleg, opleiding, sensibilisering en samenwerking. Ook de drie nieuwe handleidingen voor dierenasielen blijven beschikbaar.

In 2018 wordt een sociaal project gestart rond armoede en dierenwelzijn. Onder meer het evenement “Dieren Dating Dag” – in samenwerking met de Limburgse dierenasielen – valt hieronder.

Het “Goede hondenbaasjes”-schoolproject loopt verder, zodat bijtincidenten zo veel mogelijk voorkomen kunnen worden. Bovendien blijven gratis lespakketten over de omgang met honden en katten beschikbaar voor de Limburgse kleuter- en basisscholen.

Samen met gemeenten en verenigingen worden sensibilisatieacties opgezet rond relevante thema’s in het kader van dierenwelzijn, zoals vuurwerk, het hitteplan en sterilisatie. Een vernieuwde editie van het tijdschrift en het nieuwe e-zine (sedert 2017) worden verder verspreid.

BELEIDSDOMEIN

Het Provinciaal Natuurcentrum (PNC)

In 2018 zal het PNC inzetten op vier grote nieuwe projecten die mooi verdeeld zijn over de drie belangrijkste doelgroepen: gemeenten, onderwijs en de Limburgse natuurvrijwilligers. Zo zullen begin 2018 alle Limburgse gemeenten hun **gemeentelijk natuurrapport** ontvangen met cijfers en gegevens over oppervlakten, structuren en diersoorten die relevant zijn voor de betrokken gemeente. Deze natuurrapporten zijn gebaseerd op de idee van de gemeentelijke klimaatrapporten. **Voor de scholen komt er een nieuw provinciaal subsidiereglement** waarin scholen subsidies kunnen ontvangen om hun schooldomein te vergroenen. Ook zal in 2018 de eerste steen gelegd worden van het **nieuwe Bezoekerscentrum van Nieuwenhoven** waar jaarlijks honderden kinderen het bos bezoeken. Tot slot zal de **campagne Stille Waters** worden uitgebreid naar de vele natuurvrijwilligers in Limburg en het brede publiek.

Uiteraard zal het PNC naast deze grote nieuwe projecten ook de dagelijkse werking op vlak van educatie en biodiversiteit voortzetten met een aantal nieuwe accenten.

1 EDUCATIE

1.1 NIEUWE SUBSIDIE VOOR VERGROENING VAN SCHOOLDOMEINEN

Naast de bestaande subsidies voor Milieuzorg Op School (MOS)-scholen (klimaat), Limburgse natuurcentra en educatief natuurbeheer, start in 2018 een nieuwe investeringssubsidie voor de vergroening van schooldomeinen. Op die manier kan het provinciebestuur de stijgende vraag naar subsidies van scholen voor dit soort vergroeningen beantwoorden. Bovendien past dit perfect in het kader van klimaatadaptatie, want een groene speelplaats neemt meer CO₂ op, kan meer water vasthouden en zorgt voor meer schaduw bij intense hitte.

Er komen een drietal proefprojecten, in elk Regionaal Landschap één.

1.2 NIEUW BEZOEKERSCENTRUM NIEUWENHOVEN

Eind 2017 zal het ontwerp voor het nieuwe Bezoekerscentrum in Nieuwenhoven aan het grote publiek worden voorgesteld. In 2018 zullen de nodige plannen verder worden uitgewerkt en zullen de werken starten.

1.3 EDUCATIE VOOR DUURZAME ONTWIKKELING (EDO) DICHTER BIJ DE SCHOLEN EN BURGERS

Voor scholen worden enkele nieuwe educatieve projecten gelanceerd zoals: een kleuterproject voor het Provinciedomein Nieuwenhoven, Natuurdoetassen voor kleuterklassen en projecten voor lagere school over water, klimaat en De Wijers.

In 2018 organiseert het PNC opnieuw een contactdag voor het “netwerk Educatie”. Verder gaan we met dit netwerk op zoek naar een “leefleerlijn”, een leidraad die duidelijk maakt op welke leeftijd welke inhoud en methodieken best aan bod komen om aan EDO te doen.

MOS zet in op de begeleiding van klimaattrajecten op scholen in samenwerking met de gemeenten. Verder is “vergroening van de schoolomgeving” een tweede focus in de begeleiding van de Limburgse scholen.

2 CITIZEN SCIENCE

Het PNC verenigt scholen, burgers, wetenschappers en beleidsmakers in het citizen science project “Stille Waters Doorgronden”. Dit jaar lanceren we drie programma’s binnen dit project. Secundaire scholieren, ondersteund door een gidsenwerking en studenten van het hoger onderwijs, onderzoeken de kwaliteit van stilstaande waters in Limburg. Daarnaast wordt een programma uitgewerkt voor de vrijwilligers van natuurstudiegroepen om deze “Stille Waters” nog diepgaander te onderzoeken. In het derde programma roepen we Limburgers met een vijver op om hun “Stille Water” te onderzoeken.

3 BIODIVERSITEIT

3.1 GEMEENTELIJKE NATUURRAPPORTEN

In 2018 zal het PNC elke gemeente een eigen natuurrapport overhandigen, vol met cijfers en gegevens over oppervlakten, structuren en diersoorten. Zoals steeds zal het PNC de gemeenten ook financieel ondersteunen bij de bestrijding van de eikenprocessierups. Daarnaast zullen we de jaarlijkse subsidie- oproep voor biodiversiteitsprojecten lanceren en lopende projecten opvolgen.

3.2 NETWERK NATUURONDERZOEK

Het PNC organiseert op zaterdag 20 januari 2018 de 27ste contactdag “Natuuronderzoek in Limburg” van de Limburgse Koepel voor Natuurstudie (LIKONA) in samenwerking met het Centre for Environmental Sciences (CMK) van de Universiteit Hasselt. Verschillende LIKONA-werkgroepen bereiden intussen publicaties voor. Dit zal een duidelijk beeld geven van de biodiversiteit in Limburg anno 2020.

3.3 BERMEN

In 2017 werden in vijf gemeenten telkens twee bermen onderzocht op planten, insecten en spinnen. De resultaten worden verzameld in een rapport dat in 2018 wordt overhandigd aan de gemeenten. Door de ontdekte ecologische waarde van de bermen en de juiste beheersmaatregelen kunnen deze onderzoeksbermen gepromoot worden als “demobermen”. Er volgt een beknopte inspiratiegids die de bermgerelateerde acties samenvat. Hopelijk volgen veel Limburgse gemeenten het goede voorbeeld.

3.4 DE WIJERS

In 2018 wordt gewerkt aan voorbeeldacties rond integraal waterbeheer, natuur en educatie. Bovendien komt er, met de goedkeuring van drie landinrichtingsprojecten, 5,2 miljoen euro Vlaamse steun vrij voor “De Wijers”. De focus ligt hierbij op de beekvalleien en de beleving van het hele gebied.

BELEIDSDOMEIN

Water**1 WATER IN EEN OPEN, MULTIFUNCTIONELE RUIMTE**

Water en ruimte kunnen niet zonder elkaar. Water vraagt ruimte en ruimtelijke kwaliteit kan niet zonder water. De beschikbare open ruimte is veelal beperkt, het komt erop neer om deze multifunctioneel, robuust en samenhangend in te richten.

Het is van groot belang dat de open onbebouwde ruimte in het buitengebied en de vrije, onverharde ruimte in de bebouwde omgeving behouden blijft. Deze herbergt niet alleen functies voor water, landbouw, natuur en bos, maar vervult als geheel ook overkoepelende “taken” zoals biodiversiteitsbehoud, overstromingsveiligheid en klimaatadaptatie.

Samen met alle betrokken actoren werken aan geïntegreerde gebiedsontwikkeling staat voorop.

2 BLIJVENDE STRIJD TEGEN OVERSTROMINGEN

Dossiers voor de aanleg van overstromingszones op de Golmeerzouwbeek en de Kleine Herk in Borgloon zitten in de pijplijn. Onderhandelingen zijn gestart voor grondaankopen voor overstromingszones op de Winterbeek in Hoeselt en op de Slangbeek in Zonhoven. Het meetnet van peilmeetpunten met sms-alarmering op waterlopen en overstromingszones wordt uitgebreid zodat de provincie Limburg, de betrokken gemeenten en brandweerzones tijdig verwittigd worden bij hoge waterstanden. Daarnaast worden in het kader van de watertoetsdossiers kleinschalige maatregelen bij bouwwerken en verkavelingen geadviseerd en opgevolgd.

3 AANDACHT VOOR NATUURINRICHTING EN “OPEN” WATERLOPEN

De provincie Limburg blijft inzetten op het natuurlijk herinrichten van waterlopen en het oplossen van vismigratieknelpunten.

Geplande projecten voor 2018 zijn:

- oplossen vismigratieknelpunt - Keyartmolen op de Itterbeek in Bree
- oplossen vismigratieknelpunt - Motmolen op de Demer in Bilzen
- herinrichten Dautenbeek in Diepenbeek
- openleggen Winterbeek in Hoeselt;
- openleggen Beek in Diets-Heur (Tongeren).

4 INFORMEREN, MAAR OOK CONTROLEREN

De provincie Limburg schreef met een gerichte campagne al de buren en aangelanden van de waterlopen aan om het recent opgerichte “Meldpunt Water” meer kenbaar te maken en iedereen te informeren over de “basisregels aan waterlopen”.

We blijven inzetten op communiceren en sensibiliseren, maar er zal ook meer ingezet worden op de handhaving van deze basisregels naast waterlopen.

BELEIDSDOMEIN

Provinciedomein Nieuwenhoven

Het Provinciedomein Nieuwenhoven is nog steeds het grootste, voor bezoekers volledig gratis en meest toegankelijke boscomplex van Haspengouw. Mede daardoor doen heel wat scholen een beroep op de faciliteiten van het domein.

Het evenwichtige reguliere onderhoud van Nieuwenhoven met zijn talrijke recreatieve functies, waarbij zowel de kwaliteit, als de veiligheid gegarandeerd wordt voor de bezoekers, alsook de biodiversiteit bewaakt wordt, in combinatie met de milieu-educatieve werking van het domein, vormen een hele uitdaging.

1 NIEUW BEZOEKERSCENTRUM

Het huidige Bezoekerscentrum wordt vervangen. Hiervoor zal in 2018 gestart worden met het bouwen van een nieuw en duurzaam Bezoekerscentrum met werkhuis nabij de parking. De directe omgeving van de nieuwbouw zal daarna heringericht worden waarbij ook een speel- en leerproject specifiek voor kleuters uitgewerkt wordt.

De “Week van de Provinciedomeinen”, waarmee in 2017 gestart werd samen met de andere provincies en de vzw Vereniging van Vlaams Provincies (VVP), om deze extra in de kijker te plaatsen, zal in 2018 een vervolg krijgen.

In het kader van het bosbeheersplan en overeenkomstig het “Forest Stewardship Council” (FSC)-keurmerk gebeuren in het bos de nodige beheerwerken. Daarnaast staat het vervolg van werken aan de historische graslanden in het kader van de instandhoudingsdoelstellingen op het programma van 2018.

BELEIDSDOMEIN

Veiligheid**1 DIEFSTAL IN WONINGEN – 1 DAG NIET**

De provinciale preventiecampagnes in verband met woninginbraken worden voortgezet in 2018, alsook de actiedag “1 dag niet”. Deze nationale actiedag draaide in 2017 voornamelijk rond personen die voor het eerst een woning bouwen, huren of kopen. Beveiliging van de woning van begin af aan is namelijk uiterst belangrijk.

Verder wordt de nieuwe brochure van de provincie Limburg rond inbraakbeveiliging voor architecten, bouwheren en schrijnwerkers verder verspreid bij nieuwe bouw aanvragen. Op deze wijze trachten we de verschillende bouwpartners attent te maken op het belang van inbraakbeveiliging.

2 FIETSDIEFSTAL

Limburg staat bekend als een echte fietsprovincie. Heel wat inwoners verkiezen de fiets als vervoermiddel voor dagelijkse verplaatsingen en veel toeristen komen er om te genieten van het fraaie landschap. Jaarlijks worden er in Limburg jammer genoeg ruim 2 000 fietsen gestolen. Daarom blijft de provincie Limburg er alles aan doen om dit aantal fietsdiefstallen terug te dringen.

3 SENIOREN EN VEILIGHEID

Eind 2016 werd de nieuwe brochure voor Limburgse senioren en hun veiligheid gelanceerd. De brochure staat boordevol praktische veiligheids- en preventietips. Daarnaast werd een website ontwikkeld waarop alle actuele preventie-informatie terug te vinden is en die een veiligheidsquiz bevat om de veiligheidskennis in te oefenen.

In 2017 is de provincie Limburg begonnen met het geven van toelichtingen aan senioren over deze veiligheidstips. Diefstalpreventieadviseurs en brandpreventieadviseurs delen hun kennis met de Limburgse senioren.

Een combinatie met een begeleid bezoek aan Provincie Limburg Opleiding en Training (PLOT) is tevens mogelijk. Dit project wordt in 2018 voortgezet.

4 BURENBEMIDDELING

Burenbemiddeling kan een belangrijke rol spelen bij burengeschillen, er wordt gezocht naar een duurzame oplossing voor een probleem. Het doel van de bemiddeling is een betere communicatie bereiken tussen de burenen. Een leuke buurt is ook een veiligere buurt met meer sociale controle, waardoor burenbemiddeling een belangrijk onderdeel vormt van de veiligheidsketen.

De provincie biedt ook voor 2018 een gratis opleiding “burenbemiddelaar” aan. Verder zullen lokale overheden zoals gemeenten en politiezones gestimuleerd worden om hun eigen dienst burenbemiddeling op te richten.

5 BUURTINFORMATIENETWERKEN

Een verhoogde sociale controle draagt bij tot een veiligere buurt. Initiatieven in buurten, Buurtinformatienetwerken (BIN's), whatsappgroepen: de provincie Limburg blijft deze ondersteunen binnen het wettelijke federale kader en op voorwaarde dat de regie bij de gemeenten, de steden of de politiezones blijft.

6 GEMEENTELIJKE ADMINISTRATIEVE SANCTIES (GAS)

Vanaf 2018 zal de provincie Limburg een ondersteunende rol spelen bij de GAS-boetes van de Limburgse gemeenten. Niet alleen zal een provinciale GAS-ambtenaar ter beschikking gesteld worden. Ook zal er gewerkt worden aan het meer eenvormig maken van de desbetreffende (politie)reglementen, uiteraard de autonomie van de gemeenten, steden en politiezones respecterende.

BELEIDSDOMEIN

PLOT

Het veiligheidslandschap is in volle ontwikkeling. Enerzijds zijn er de technologische en maatschappelijke evoluties die voortdurend hogere eisen stellen aan veiligheidsprofessionals, wat toenemende verwachtingen creëert ten aanzien van veiligheidsopleidingen. Anderzijds worden de beschikbare budgetten op alle niveaus schaarser en gaat het werkveld door een transitie die zich kenmerkt door schaalvergroting. De keuze voor blijvende kwaliteitsvolle dienstverlening aan het werkveld blijft.

1 Kwaliteitsvolle en betaalbare opleidingen die tegemoetkomen aan de vraag van het werkveld

Het opleidingsaanbod voor de hulpverleningszones wordt beter afgestemd op de behoeften, waarbij een optimaal evenwicht gezocht wordt tussen opleiding ter plaatse en opleiding in het PLOT. Tegelijk wordt het lesgeversbestand van de brandweerschool uitgebreid met het oog op een flexibeler werking. In de politieschool worden de verplichte opleidingen geweldbeheersing bijgestuurd. In de school voor geneeskundige hulp worden de opleidingen verbeterd aan de hand van een eerder uitgevoerde kritische zelfreflectie.

Om het werkveld toe te laten relevante evoluties en tendensen beter te volgen, start het PLOT met snelle-respons-studiedagen. Daarnaast worden in de recent opgerichte cel voor onderwijs- en werkveldondersteuning nieuwe didactische en technologische mogelijkheden verkend om het onderwijs dichter bij het werkveld te brengen. Deze cel zal in 2018 tot ontplooiing komen.

2 Uitbouw oefeninfrastructuur

Nadat in 2017 een ontwerper werd aangesteld, wordt in 2018 overgegaan tot het bouwen van een nieuwe multifunctionele oefenhal op de aangekochte nieuwe site van 10 hectaren. Deze oefenhal verzekert de continuïteit, de functionaliteit en het basiscomfort van het praktisch onderwijs, in eerste instantie voor politie en geneeskundige hulp, maar ook voor het brandweeronderwijs. Verder wordt op de nieuwe site oefeninfrastructuur opgericht voor de hondenopleiding van politie en brandweer.

Maar de uitdagingen op infrastructuurvlak blijven groot. Om het Limburgse veiligheidsonderwijs te consolideren zijn bijkomende investeringen nodig voor de uitbouw van een nieuwe veiligheids-campus. Op basis van een conceptplan worden de voorbereidingen hiervoor aangegaten, zodat de provincie Limburg ook in de toekomst kwaliteitsvol veiligheidsonderwijs kan blijven aanbieden.

Op het brandweerterrein wordt nieuwe infrastructuur in gebruik genomen voor het oefenen op incidenten met het openbare gas- en elektriciteitsnet.

3 SPECIALISATIE

In het kader van de specialisatie en complementariteit van de provinciale veiligheidsscholen, bouwt het PLOT een drone-expertisecentrum uit voor politie en brandweer. De politiehondenopleiding wordt uitgebreid naar hulphonden voor de brandweer. De specialisatie op het gebied van verkeersopleidingen wordt geconsolideerd. Er wordt verder gezocht naar toekomstgerichte mogelijkheden en werkwijzen om in te spelen op innovatieve technologie-gedreven veiligheidsbeheersing.

4 VERBREIDING ACTIVITEITEN

De succesvol gestarte verkeerseducatie voor het Limburgse lager onderwijs, wordt geconsolideerd en uitgebreid met preventieadvies voor senioren op het vlak van diefstal en brand. In een latere fase worden deze initiatieven samengebracht in een veiligheidsbelevingscentrum met bredere scope.

De activiteiten van de Limburg School for Excellence (LSX) worden verbreed en verdiept voor een betere dienstverlening aan de Limburgse lokale besturen. Zo was er in september 2017 de kick-off van het “Postgraduaat Openbare Besturen”, de tweede opgerichte opleiding na het postgraduaat “Energy Efficiency Services” (2014).

BELEIDSDOMEIN

Personeelsbeleid

Op het ogenblik van de redactie van deze beleidstoelichting blijkt dat de beslissing van de Vlaamse Regering tot afslanking van de provincies voor onze provincie betekent dat 167 functies worden overgedragen naar een andere overheid. Deze cijfers kunnen nog lichtjes veranderen, omdat de laatste actualisatie in de loop van november 2017 gebeurt.

64 functies zullen overgaan naar de Vlaamse overheid, hierin inbegrepen de functies van Z33 die naar een (Vlaamse) vzw overgaan. 35 functies van het Provinciaal Gallo-Romeins Museum (PGRM) gaan naar de stad Tongeren en 68 functies van de Provinciale Bibliotheek Limburg (PBL) gaan naar Hasselt.

Uiteraard heeft dat gevolgen voor het personeelsbudget 2018: voor 2018 zijn nog 897 functies in het budget geraamd, wat overeenkomt met 766 voltijdse equivalenten. De totaal geraamde salariskosten voor 2018, dit wil zeggen het brutojaarloon, het brutovakantiegeld, de bruto-eindejaarloosstelling en de sociale zekerheidsbijdragen, bedragen 44 846 000 euro. In 2017 was dat nog 51 360 000 euro.

Ook de overige personeelsgerelateerde kosten, zoals de kostprijs van de hospitalisatieverzekering, de kilometervergoedingen, fietsvergoedingen en dergelijke dalen in evenredige mate. Uitzondering is het werkgeversaandeel in de maaltijdcheques, dat stijgt van 920 000 naar 995 000 euro, omdat het bedrag van de maaltijdcheques op 1 september 2017 is verhoogd van 4 naar 6 euro.

De twee afgelopen jaren is in de beleidstoelichting benadrukt dat de focus op personeelsvlak vooral zou liggen op informatieverstrekking en begeleiding van onze personeelsleden die naar een andere overheid worden overgeheveld. Vanuit het bestuur is in het afgelopen jaar in de diverse (Vlaamse) werkgroepen inderdaad alles gedaan wat in de mogelijkheden lag en zijn de medewerkers zo goed als mogelijk ondersteund en maximaal individueel geïnformeerd.

Tegelijk wordt aan de toekomst gewerkt: het organogram dat in 2018 in voege treedt, is door de provincieraad goedgekeurd en zal nu verder verfijnd en ingevuld worden aan de hand van de personeelsplanning 2018. Het project "Proloog Limburg" is gestart met als doel een vernieuwde dynamiek in ons bestuur te creëren door de missie van onze organisatie te herwerken en een duidelijke toekomstvisie te formuleren, waar het personeel zich achter kan scharen en die verbindend en stimulerend werkt. Zo wordt een – te lange – periode van onzekerheid voor de medewerkers hopelijk definitief afgesloten en wordt opnieuw vooruit gekeken.

Een belangrijk aandachtspunt is en blijft het welbevinden van het personeel. De Directie Human Resources Management (HRM) heeft meegewerkt aan een welzijnsenquête, opgezet

vanuit de Katholieke Universiteit Leuven (KUL), in het kader van een onderzoeksproject naar burn-out, de oorzaken en de gevolgen ervan. Tweemaal werd een enquête georganiseerd bij een deel van het personeel, met een tussenperiode van 6 maanden.

Over het algemeen scoort het bestuur – voor de diensten die zijn bevroegd – overwegend positief in vergelijking met de benchmark, dit zijn de resultaten voor “de gemiddelde Vlaamse werknemer”. Uiteraard zijn er aandachtspunten waar de volgende jaren aan moet worden gewerkt. Dit geldt in het bijzonder voor het resultaatgebied “leermogelijkheden”, omdat de provincie Limburg daar onder het gemiddelde scoort. Bijzondere aandacht zal in 2018 uitgaan naar het vormingsbeleid. De Directie HRM zal de vormingsinspanningen intensifiëren en proactief de noden trachten in kaart te brengen, eerder dan vormingsaanvragen “af te wachten”.

BELEIDSDOMEIN

De (niet-)confessionele geloofsgemeenschappen

De provincie Limburg verleent een financiële tegemoetkoming aan de kathedrale kerkfabriek, vijf orthodoxe kerkfabrieken, twaalf islamitische geloofsgemeenschappen en de Provinciale Instelling voor Morele Dienstverlening (PIMD), die elf locaties heeft voor de uitoefening van morele dienstverlening in Limburg.

De huidige reglementering verplicht de provincie tot een financiële bijdrage wanneer deze erkende besturen zelf ontoereikende inkomsten hebben. De besturen moeten op hun beurt transparant rapporteren over hun werking en hun financieel beheer, conform het erediensdecreet of de wet betreffende de niet-confessionele morele dienstverlening en de uitvoeringsbesluiten ter zake.

1 BEHOEFTE AAN INFORMATIE EN ONDERSTEUNING OP MAAT

Voor de bestuurders van de orthodoxe kerkfabrieken en islamitische gemeenschappen is deze rapportering niet evident. De bestaande literatuur en websites zijn ontoereikend, omdat ze hoofdzakelijk gericht zijn op katholieke kerkfabrieken. Hun werking verschilt nochtans sterk - en dat is logisch - van de islamitische gemeenschappen en orthodoxe kerkfabrieken. Uit de samenwerking met deze erkende erediensbesturen blijkt dat zij behoefte hebben aan permanente informatie en ondersteuning.

Vanaf 2018 gebeurt de boekhoudkundige controle door de provinciale administratie ter plaatse op de zetel van het bestuur. Zo is de financiële controle efficiënter en kan deze gelegenheid gebruikt worden om het bestuur te informeren en praktisch te begeleiden bij hun administratie.

Voor een structurele ondersteuning wordt beoogd praktische informatie op maat aan te bieden via een website. De vraag naar dit initiatief is gesteld aan de bevoegde Vlaamse minister, maar ook aan de centrale besturen van de orthodoxe en islamitische erediensdiensten. De provincie Limburg wil als praktijkdeskundige haar medewerking verlenen.

2 BLIJVENDE FOCUS OP CORRECTE EN TRANSPARANTE WERKING

In afwachting van nieuwe erkenningen ligt de focus in 2018 vooral op de ondersteuning van de huidige erkende eredienstbesturen. Dat in het belang van een correcte en transparante werking.

In het provinciale budget voor 2018 werd alvast rekening gehouden met de bijkomende erkenningen van vier islamitische geloofsgemeenschappen.

COLOFON

EEN UITGAVE VAN

De deputatie, Herman Reynders, gouverneur-voorzitter;
Frank Smeets, Ludwig Vandenhove, Igor Philtjens,
Erik Gerits, Jean-Paul Peuskens, Inge Moors, gedeputeerden
en Renata Camps, provinciegriffier.

REDACTIE

Inge Verheyen, Daphne Tubée, Sofie Clerix, Francine Quanten,
Ivo Bourguignon, Britta Mulleners, Guy Sillen, Tekstueel - copywriter

COÖRDINATIE

Informatie en Communicatie, provincie Limburg

GRAFISCHE ONTWERP, TYPOGRAFIE

Hilde Winters – Grafische Producties,
Informatie & Communicatie, provincie Limburg

VORMGEVING, ZETWERK

Dion Boodts – Grafische Producties,
Informatie & Communicatie, provincie Limburg

FOTOGRAFIE

Robin Reynders – Grafische Producties, provincie Limburg (p. 12-13, 17,
18, 26-27, 36, 39, 45, 46, 50, 88-89, 92, 104-105, 108-109, 113, 114, 124-125,
128-129, 133, 142, 144), Jan Castermans/Razzi (p. 20-21, 30), Luc Daelemans
(p. 64-65, 71), Davy Huygen (p. 42), Toerisme Limburg vzw (p. 56-57)
Raf Ketelslagers/studio-vision.be (p. 76-77), Lucas Daniëls (p. 82-83, 95),
Kris Van de Sande (p. 141), LENS°ASS in opdracht van de provincie Limburg
(p. 68-69), Renaat Nijs (p. 97), Pieter Vandenhoudt (p. 137)

DRUK & AFWERKING

Drukkerij Impressa – Herentals

OPLAGE

550 ex.

D/2017/5.857/033

provincie Limburg
Universiteitslaan 1
B-3500 HASSELT

limburg.be